
Nyheter

Terje Søviknes åpner for mer oljeboring nord i Barentshavet

📍 iTromsø

25.01.2018

2

Terje Søviknes åpner for mer oljeboring nord i Barentshavet

i Tromsø. 25.01.2018. Side: 14

LARS A.J. GISKE | RONALD JOHANSEN (FOTO)

For en uke siden uttalte nyinnsatt klima- og miljøminister Ola Elvestuen (V) at det ikke skal bores etter olje i sårbare natur. Omtrent samtidig åpnet olje- og energiminister Terje Søviknes (Frp) for å utvide lisensområdene nord i Barentshavet.

- Det viser at det er næringsinteressene som så langt har veid tyngst. Regjeringen har vist at de systematisk ignorerer faglige råd. Jeg håper dette endrer seg med Venstre i regjering, sier Ingrid Lomelde, miljøpolitisk leder i WWF Verdens naturfond.

Vil flytte grensen

Hun viser til at Solbergs første regjering både i 2015 og 2017 forsøkte å flytte iskannten - og dermed også grensen for oljeboring - lenger nord på kartet.

Hadde Stortinget akseptert regjeringens forslag, ville petroleumsnæringen fått tilgang til store havområder som i dag er beskyttet. Flertallet av de folkevalgte stemte imidlertid mot forslagene.

Både iskannten og polarfronten - de næringsrike havområdene sør og sørøst for Svalbard hvor kalde og varme havstrømmer møtes - er definert som særlig verdifulle og sårbare. Begge er kandidater for marint vern.

- Alt liv i Arktis starter ved iskannten. Hvordan man definerer områdene på kartet, betyr altså svært mye for artene som holder til der. Det siste de trenger er mer press fra menneskelig aktivitet og risikoen det medfører, klimaendringene gjør allerede at leveområdene deres forsvinner i skremmende tempo, sier Lomelde.

Et mulig tapsprosjekt

I forbindelse med tingrettens behandling av klimasøksmålet, kom det fram at konsekvensutredningen som ble lagt til grunn for tildelingen av lisenser til oljeleting i Barentshavet, ifølge flere økonomer, var full av feil.

Professor i samfunnsøkonomi ved Norges miljø- og

14 TORSDAG 25. JANUAR 2018 | iTROMSØ

Terje Søviknes åpner for mer oljeboring nord i Barentshavet

For en uke siden uttalte nyinnsatt klima- og miljøminister Ola Elvestuen (V) at det ikke skal bores etter olje i sårbare natur. Omtrent samtidig åpnet olje- og energiminister Terje Søviknes (Frp) for å utvide lisensområdene nord i Barentshavet.

- Det viser at det er næringsinteressene som så langt har veid tyngst. Regjeringen har vist at de systematisk ignorerer faglige råd. Jeg håper dette endrer seg med Venstre i regjering, sier Ingrid Lomelde, miljøpolitisk leder i WWF Verdens naturfond.

Willyta grensen
Hun viser til at Solbergs første regjering både i 2015 og 2017 forsøkte å flytte iskannten - og dermed også grensen for oljeboring - lenger nord på kartet.

Hadde Stortinget akseptert regjeringens forslag, ville petroleumsnæringen fått tilgang til store havområder som i dag er beskyttet. Flertallet av de folkevalgte stemte imidlertid mot forslagene.

Både iskannten og polarfronten - de næringsrike havområdene sør og sørøst for Svalbard hvor kalde og varme havstrømmer møtes - er definert som særlig verdifulle og sårbare. Begge er kandidater for marint vern.

- Alt liv i Arktis starter ved iskannten. Hvordan man definerer områdene på kartet, betyr altså svært mye for artene som holder til der. Det siste de trenger er mer press fra menneskelig aktivitet og risikoen det medfører, klimaendringene gjør allerede at leveområdene deres forsvinner i skremmende tempo, sier Lomelde.

Et mulig tapsprosjekt

I forbindelse med tingrettens behandling av klimasøksmålet, kom det fram at konsekvensutredningen som ble lagt til grunn for tildelingen av lisenser til oljeleting i Barentshavet, ifølge flere økonomer, var full av feil.

Professor i samfunnsøkonomi ved Norges miljø- og biovitenskapelige universitet, Knut Einar Rosendahl, og seniorforsker Mads Greaker ved SSB, som begge vitnet i rettssaken, mener oljeutvinning i Barentshavet kan være direkte ulønnsomt.

- Eksemplet med Goliat-plattformen viser det tydelig. Hvorfor skal vi gamble med våre aller mest sårbare naturverdier uten å få noe igjen for det, spør Lomelde.

Grunnet forsinkelser og lav oljepris fastslo Oljedirektoratet allerede i 2015 at samfunnet ikke vil få noen særlig avkastning på den 50 milliarder kroner store investeringen som ligger midt i et område som er beskrevet som svært sårbart for miljøpåvirkninger. I tillegg feilberegnet direktoratet prognosene for fremtidige inntekter fra Barentshavet Sørøst med over 100 milliarder kroner, samt at de ikke omregnet inntektene til fremtidig kroneverdi.

ØKSENFYLTING: Olje- og energiminister Terje Søviknes (Frp) har ikke gitt opp kampen om iskannten, tross tidligere nederlag i Stortinget.

ØKSENFYLTING Olje- og energiminister Terje Søviknes (Frp) har ikke gitt opp kampen om iskannten, tross tidligere nederlag i Stortinget.

Blitt ettersatt Regjeringen da den i 2015 foreslo å flytte iskannten nordover. Det samme skjedde i 2017.

Et dødt regjeringsspor I 2015, samtidig som regjeringen ønsket å flytte iskannten 70 kilometer nordover, flyttet Canada den 200 kilometer lenger sør.

Flere iskanter Hvor stort det sårbare området er, er nemlig usikkert. I dag opereres det også med tre andre definisjoner enn den den departementet og næringen benytter seg av.

Flere partier, deriblant EU Regjeringens iskannt, en relativt stabil linje på kartet som i dag

går rett nord for alle utborte oljeblokker.

Stortingets vedtatte iskannt i forvaltningsplanen, som går litt sør for rådene oljeborene kneg nordost mot russisk grense.

Miljøvernansvarlig iskannt, som baserer seg på Polarfrontens yttergrense for maksimal isutbredelse i måneden med mest is gjennom året de siste 20 år. Et mest is og minst isområde for olje.

Oljeforsker Henrik Knutsen sammen med Ulf har sammen med professor og helsevokteren Pål Steinberg sett nærmere på de ulike definisjonene i Norge og Canada.

I regjeringserklæringen legges det opp til en omfattende evaluering. Det tror jeg skyldes at man vil utnytte mer flytting, slik som i 2015, og for å styrke forvaltningsplanens posisjon sett opp mot oljeinteressene, sier han.

Selv mener ministeren at det blir for usikkert å bygge seg av yttergrensen for maksimal isutbredelse, slik som miljøorganisasjonene gjør.

I dag er det minste is i Arktis, og det trusler seg stadig nordover, sier han.

Mange synes nå at det bare fornuftig ut å til enhver tid holde seg til den best faktiske, men situasjonen i Barentshavet kan endre seg utrolig raskt nå.

WILLYTA OMÅRDE: Miljøpolitisk leder i WWF Verdens naturfond, Ingrid Lomelde, mener Norge er nødt til å skille det sårbare økosystemet i nord fra oljeleting og boreing. **ØKSENFYLTING**

LARS A. J. GISKE (FOTO) **RONALD JOHANSEN** (FOTO)

biovitenskapelige universitet, Knut Einar Rosendahl, og seniorforsker Mads Greaker ved SSB, som begge vitnet i rettssaken, mener oljeutvinning i Barentshavet kan være direkte ulønnsomt.

- Eksemplet med Goliat-plattformen viser det tydelig. Hvorfor skal vi gamble med våre aller mest sårbare naturverdier uten å få noe igjen for det, spør Lomelde. Grunnet forsinkelser og lav oljepris fastslo Oljedirektoratet allerede i 2015 at samfunnet ikke vil få noen særlig avkastning på den 50 milliarder kroner store investeringen som ligger midt i et område som er beskrevet som svært sårbart for miljøpåvirkninger. I tillegg feilberegnet direktoratet prognosene for fremtidige inntekter fra Barentshavet Sørøst med over 100 milliarder kroner, samt at de ikke omregnet inntektene til fremtidig kroneverdi.

Faglige råd inngår i vurderingen

iTromsø møtte tirsdag olje- og energiminister Terje Søviknes (Frp) under hans Arctic Frontiersbesøk.

Han avviser at regjeringen ikke lytter til miljøfaglige råd.

- Det er lett å kaste ut sånne påstander, men det stemmer ikke. Når vi fatter beslutninger knyttet til ressursforvaltning og konsesjonsrunder, så er det bygget på en totalitet av informasjon hvor faglige råd helt klart inngår. Vi er nødt til å veie risikoen opp mot gevinsten, sier han.

Selv om Goliat har vist seg å være et potensielt tapsprosjekt, mener Søviknes at man ikke kan bedømme lønnsomheten ut fra ett enkelt felt.

- Det samme gjelder Johan Castberg-feltet, som er svært lønnsomt. Man kan ikke ta utgangspunkt i at alle feltene vil være like lønnsomme, poengterer han.

- Flere parter, deriblant EU, kritiserte regjeringen da dere i 2015 forsøkte å flytte iskanten nordover. Det samme skjedde i 2017.

- Det tror jeg kommer av at man i Brussel har et forvrengt bilde av hva de norske arktiske områdene er.

Et definisjonsspørsmål

I 2015, samtidig som regjeringen ønsket å flytte iskanten 70 kilometer nordover, flyttet Canada den 200 kilometer lenger sør.

- Det spilte nok inn på hvordan EU oppfattet saken.

Men Arktis i Norge kan ikke sammenlignes med Arktis i Canada. Vi har Golfstrømmen og et helt annet klima, sier han.

- Men det er likevel sårbare og verdifulle områder?

- Ja, men ikke alle områdene. I Olje- og energidepartementet, og i næringen for øvrig, opereres det med en grense 50 kilometer sør for observerbar is.

- Det er vel et definisjonsspørsmål?

- Ja.

Flere iskanter

Hvor stort det sårbare området er, er nemlig omstridt. I dag opereres det også med tre andre definisjoner enn den departementet og næringen benytter seg av:

*Regjeringens iskant, en relativt stabil linje på kartet som i dag går rett nord for alle utlyste oljeblokker.

*Stortingets vedtatte iskant i forvaltningsplanen, som

går litt sør for tildelte oljelisenser lengst nordøst mot russisk grense.

*Miljøbevegelsens iskant, som baserer seg på Polarinstituttets yttergrense for maksimal isutbredelse i måneden med mest is gjennom havet de siste 30 år. Gir mest is og minst leteområder for olje.

Oljeforsker Berit Kristoffersen ved UiT har sammen med professoren og haveksperten Phil Steinberg sett nærmere på de ulike definisjonene i Norge og Canada.

- I regjeringserklæringen legges det opp til en omkamp om iskantsonen. Man ønsker i løpet de neste par årene å fastslå en endelig definisjon. Det tror jeg skyldes at man vil unngå mer flytting, slik som i 2015, og for å styrke forvaltningsplanens posisjon sett opp mot oljeinteressene, sier hun.

Selv mener ministeren at det blir for teoretisk å benytte seg av yttergrensen for maksimal isutbredelse, slik som miljøorganisasjonene gjør.

- I dag er det mindre is i Arktis, og den trekker seg stadig nordover, sier han.

- Mange synes nok det høres fornuftig ut å til enhver tid forholde seg til der isen faktisk er, men situasjonen i Barentshavet kan endre seg utrolig raskt nå.

Definisjonen blir i så fall lite hensiktsmessig som verktøy for fremtidig planarbeid, kommenterer Kristoffersen, som mener at iskanten, gitt sin natur, ikke lar seg fastsette på den måten.

© iTromsø

Alle artikler er beskyttet av lov om opphavsrett til åndsverk. Artikler må ikke videreformidles utenfor egen organisasjon uten godkjenning fra Retriever eller den enkelte utgiver.

Les hele nyheten på <http://ret.nu/wqIVazBW>